

སི་གླིམ་ ཏེ་རལ་ཏ་

#Sikkim@50

Sikkim Herald (Tamang Edition)

Postal Regd. No.WB/SKM/01/2023-25

དེང་ ༢༥

གང་ཏོག་

ཀམ་རེ་ ༠༩ཚེ་ ༩འྲོ་ ༢༠༢༥

ཏང་ ༡

དེ་ ཨོ་སེམ་ གྲུང་ངམ་ སྤྲ་ག་ལ་ སློན་
སེ་ གྲུལ་ཐོན་ དལ་ ཨོམ་ སྤྲ་གས་ཐེན་
ཚུམ་ གྲུལ་སི་རྒྱུང་ཇི་

སི་གླིམ་ གྲུལ་སེལ་ སྤེ་ས་ གང་ཏོག་
དེ་ གྲུལ་སེལ་གྲུང་ བམ་སི་ དི་ཚེན་
ཏེན་ཇི་

ཏི་ལ་ཨོ་ཞེ་ ཚེ་ཏང་ ༠༩ཚེ་ སེམ་ གྲུང་ངམ་ སྤྲ་ག་ལ་ ཨོན་
རྩེན་ ༢༠༢༥ལ་ མི་རེ་གྲུ་ སི་ སོ་ སི་ཨོ་ དི་སི་སི་ཨོལ་ ཏག་
གླིམ་ ཞུང་ལ་ དེ་ ཨོ་སེམ་ གྲུང་ ཏང་ སྤྲ་ཏིལ་ གྲུམ་ར་སེལ་ཨོ་
ངམ་ སྤྲ་ག་ལ་ སློན་ དལ་ དིན་ ཚེན་ གྲུལ་ཐོན་ དལ་ ཨོམ་ སྤྲ་
ཙོ་ བམ་གྲུལ་ ཨོལ་ཙོ་སེ་ ཏིན་ གས་ མ་ཐུར་ད་ ཞུང་ རྒྱལ་ས་
ཚེན་ གྲུལ་ཐོན་ དལ་ ཨོམ་ སྤྲ་ རང་སྤྲེལ་ཐོན་ གང་ཏོག་དེ་ རྩེན་
གས་ མ་ཐུར་ཐེན་ཚུམ་ གྲུལ་སི་ ལ་སི་བམ་ གྲུལ་ ལ་བ་ལ་ སྤྲ་
རྒྱུང་བན་ ཨོ་སེམ་ གྲུལ་སེལ་ བ།

གྲུང་ བམ་སི་ དིན་ཚེན་ བོ་ཏང་ ཙོ་རྩེན་ གྲུལ་ལ་ དུཨི་ལ་ དོན་
ལ་ ཏིན་གྲུ་ རྩོ་བ་ལ་ སྤྲ་བ། རྒྱུང་དེ་ དེ་ ཨོ་སེམ་ གྲུང་ངམ་
ཏོ་ས་པན་ལ་སི་བམ་ སི་གླིམ་ ཞུང་ སྤྲ་ག་ལ་ སློན་ དལ་ དིན་ཙོ་
ལ་ དེ་ ཨོ་སེམ་ གྲུང་ངམ་ སྤྲ་ བམ་གྲུལ་ ཨོལ་ཙོ་སེ་ ཁོ་རྩེན་
ག་ལ་ སློན་ དལ་ དིན་ཙོ་ བམ་ ༢༠༢༥ལ་ གང་ཏོག་ སྤེ་ས་དེ་
གྲུལ་ ཨོལ་ཙོ་ཐེན་ཚུམ་ དེ་ ཨོ་

Continue on pg. 3...

གྲུལ་སེལ་ བམ་སི་ ལ་སི་བམ་ གྲུལ་ཐོན་ ཐེན་ཚུམ་
དིན་ཚེན་ལ་ རྩོ་བ་ དོན་དེ་ ཏི་ ཞུང་ སི་གླིམ་ལ་ སློན་ཚེན་ དལ་
ལ་ཨོ་ཞེ་ ཚེ་ཏང་ ༠༩ཚེ་ རྩེན་ སྤེམ་ སིང་ ཏ་མང་ བོ་ལེ་ གྲུན་
༢༠༢༥ལ་ བེ་གྲུ་ གྲུང་ སི་ ཏོན་ཐོ་ལ་ སྤྲུག་དེ་ ཨོན་སང་བ་
གླིམ་ གང་ཏོག་ རྩོང་དེ་ དམ་དེ་ སྤྲ་བ།
བ་ དེ་མར་ལི་ལ་ བམ་གྲུལ་ ཨོན་ ཙོ་རྩེན་ བམ་སི་ དིན་ཚེན་
ཏི་རྩུལ་ ཨོལ་ ཏེ་བོ་ཏོ་ཨོ་ཇི་ ངམ་ ལ་ རྩོ་བ་ དོན་ལ་ དུཨི་དེ་
དེ་ བིག་ བོ་མ་ བོ་ཏང་ སིང་ “ཨོག་ དེ་ཏ་ མ་ གོ་ བམ་”
བ་ལ་ སྤྲ་བ་, ཏོ་རྩ་ སིང་བ་ལ་ ཨོ་སེམ་ བིག་ རྩོང་ ཨོམ་ལ་
བོ་མ་ བོ་ཏང་ལ་ དོན་དེ་ སི་ ཚེན་ ཏིན་སེ་ (མ་ལ་གི་དེ་)
གླིམ་ གྲུལ་སེལ་ ཏིན་ཚེན་ གྲུལ་ མར་ཙོན་སིང་ལ་ སྤྲ་བ་ སྤྲ་བ་
ཐོན་ དལ་ ཨོམ་ སྤྲ་གས་ མ་ ལ་ སྤྲ་བ། ཙོ་ མར་ཙོན་སིང་
ཐུར་ གྲུལ་ ཏོན་ཐོ་ལ་ སྤྲུག་དེ་ ལ་ རྩོང་ སྤྲ་སི་ བི་བན་ ལ་བ་
ཨོན་སང་བ་ སྤྲ་བ། ཏོ་ས་པན་

Continue on pg. 2...

བས་ལ་ ཙྱ་ཏྲ་ དལ་ རྩོམ་པ་ ལ་ལིང་
ཐེན་ དེ་ལོན་པོ་ དལ་ སྤྱུ་ཀའ་ཏྲ་ དས་
བླུང་ཏི་ཡ་ བྱུ་མེན་ཏེན་ སང་གྲུ་ལ་
རྒྱལ་མི་ རྒྱ་གཞི་རྩི་

ཏི་ལ་ཨོན་ཀོ་ཆོ་རྒྱལ་ ༠༡ཆོ་
རྒྱུན་ ༢༠༢༥ལ་ དེ་ལོན་པོ་གྲུ་
སྤྱུ་ཀའ་ བྱུ་མེན་ཏེན་ སང་
གྲུ་ (བས་) ལ་ ཙྱ་ཏྲ་ དལ་
རྩོམ་པ་ ལ་ལིང་ ཐེན་ དེ་ལོན་
པོ་ དལ་ སྤྱུ་ཀའ་ཏྲ་ དས་སེ་
ཀམ་མེ་གྲུ་བླུང་ཏྲ་ ཡུལ་ས་
ལ་ ཆོར་ དེ་ལོན་པོ་ སང་བ་
ལ་ བླུང་ཏི་ཡ་ བྱུ་མེན་ཏེན་
སང་གྲུ་ལ་ དེ་དེ་ལོན་པོ་ ཏེན་
བ་ ཏྲ་བ་ སྤྱུ་ཀའ་ཏྲ་ རྒྱལ་མི་
རྒྱ་ ཀའ་བ་ལ་ ལྷ་བ་།

བླུང་ཏི་ཡ་
བྱུ་མེན་ཏེན་ སང་གྲུ་ལ་ ཙྱ་
ཏྲ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་

ལ་ རྒྱུན་ ཏྲ་ཀའ་ཏྲ་ དལ་ ཏི་
མེན་ཏྲ་ དེ་ས་མ་ སང་མ་ལ་ ཙྱ་
ཏྲ་ རྒྱུང་མི་ སང་བ་ལ་ རྒྱལ་མི་
ཡུལ་ས་རྒྱུང་ལ་ བྱུ་མེན་ཏེན་ལ་
སྤྱུ་ཀའ་ཏྲ་གྲུ་སེ་ རྒྱ་གཞི་བ་ལ་ ལྷ་
བ་།

ཏི་ས་བཞུ་ལ་སེ་མེན་པ་ དས་
ཙྱ་ཏྲ་ རྩོམ་པ་ ལ་ལིང་ ཐེན་ དེ་
ལོན་པོ་ སྤྱུ་ཀའ་ཏྲ་ དས་སེ་ སྤྱུ་
ཀའ་ཏྲ་ ལྷ་མེན་པ་ བྱུ་མེན་ཏེན་
ཏེན་ རྒྱུང་མི་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་
ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་

ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་

Continue on pg. 3

Continue from pg. 1...

སྤྱུ་ཀའ་ བྱུ་མེན་ཏེན་ རྒྱུ་ས་ .....
.....

ལ་ ཙྱ་ མེན་ ཐང་ལ་བ་ རྒྱུང་
ལ་ རྒྱ་སེ་ལོན་པོ་ ལྷ་མི་ ཐང་
བཞུ་ ཐེན་ཏེན་པོ་ ཨོན་ཀོ་
མོ་ཀློན་ རྒྱུང་ དོན་ཏྲ་ཏྲ་གྲུ་སེ་
ཙྱ་ སང་ཙྱ་མེན་པ་ རྒྱུང་ཏྲ་
སྤྱུ་ཀའ་ཏྲ་ ཐེན་ རྒྱ་སེ་ ཨོན་ཀོ་
ཐེན་ རྒྱ་སེ་ ཐེན་ རྒྱ་སེ་ ཐེན་
ཐེན་ (མ་ལ་གཞི་པོ་) སང་ཙྱ་
སེན་པ་ རྒྱ་ཏྲ་ རྒྱ་ལ་ རྒྱ་བ་
། ཙྱ་ སང་བ་ལ་ རྒྱུ་མེན་པ་
ཐེན་པོ་ དེན་ཐེན་པ་ ཐེན་ཏྲ་
པོ་ རྒྱུ་མེན་པ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་
ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་
ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་ ཨོན་ཀོ་

ལ་ རྒྱ་ཏྲ་གྲུ་ད་ ཐེན་ ལ་བ་ལ་
ལྷ་བ་། ཙྱ་ཏྲ་ དོན་པོ་ ཨོན་ཀོ་
ལྷ་བ་ ཏྲ་ ཐེན་ སང་གྲུ་པ་ རྒྱ་
ཏི་ཨོན་ཀོ་ ཏྲ་ཐེན་པོ་ དེན་པ་
ལ་ ལྷ་བ་། ཙྱ་ཐེན་པོ་ཐེན་པ་ རྒྱ་
ཏྲ་ཐེན་པོ་ རྒྱ་ཐེན་པོ་ ལྷ་བ་ ཐེན་
ཐེན་པོ་ རྒྱ་ཏྲ་གྲུ་ད་ཐེན་པོ་ ཐེན་
ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ལྷ་བ་
ལ་ ལྷ་བ་།

སྤྱུ་ཀའ་ བྱུ་མེན་ཏེན་
ལྷ་མེན་པོ་ ཨོན་ཀོ་ ཐེན་པོ་
ལྷ་མེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་
ལྷ་མེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་
ལྷ་མེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་
ལྷ་མེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་
ལྷ་མེན་པོ་ ཐེན་པོ་ ཐེན་པོ་

Continue on pg. 3

Continue from pg. 1...

२. ཨོ་སེམ་ གྱུར་ངམ་ སྒྲ་ག་ལ་ ...

པར་དེ་བ་ བཅུག་ཡི་ཡིན་ཏེ་
ལྷན་ ཨོ་སེམ་ ཨོ་སེམ་
ར་ལི་རི་ སེང་བ་ ཏ་བ་ལ་
'སྒྱུ་སྒྲ་ཡི་གུང་ བཅུ་སེ་ དེ་
ཆེན་' གེ་ཏང་ལ་ རེ་སྒྲ་ག་
རེ་ཆེན་ གྱུ་ལ་བོན་ མ་བྱར་ལ་
ཚུ་རི་ རྫོང་ལ་ རྒྱ་བ་། རེ་
ཆེན་ གྱུ་ལ་བོན་ མ་བྱར་སེ་ རེ་
སྒྲ་ག་ད་ སེམ་ ཉིན་སེ་ ཀིན་
སི་རྒྱུང་བན་ བཅུ་སེ་ དེ་ཆེན་
གེ་ཏང་ལ་ ཐོན་ཆང་ད་ རྫོང་སེ་

Continue from pg. 1...

བས་ལ་ ཅོ་རྩ་ པལ་ རྫོང་གཤམ་ .....

བྱང་དུ་གྲུ་ཐོ་རི་ རྫོང་མོ་ ཆང་
ན་ ལ་བ་ལ་ རྒྱ་བ་། རྫོང་ རྒྱ་ལ་
ལ་ དོན་རི་ སི་ཁྲི་མ་ཐེན་ རྫོང་
ལྷ་ གྱུར་ གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་དེ་ ཀལ་
བྱུང་མེན་ཅན་ གེ་ཏང་ བཏོ་བ་
རྫོང་ ཏམ་ཏང་རི་ རྒྱ་ལ་ རྫོང་
མིན་བན་ དན་ན་ གྲ་བ་ རྫོང་
གྲ་སལ་ ཐེན་ རྫོང་དུ་གྲུ་ཐོ་རི་

ནམ་ རྫོང་ལ་ རྫོང་པར་བཅུ་
མིན་བ་ལ་ རྒྱ་བ་། རྫོང་པར་ལ་
སི་ནམ་ བཅུ་གྲུ་ ཨོ་སེམ་ལྷན་
ཨོ་སེམ་ ཨོ་སེམ་ ཨོ་སེམ་
རི་ སེང་བ་ ཏ་བ་ལ་ 'སྒྱུ་
སྒྲ་ཡི་གུང་ བཅུ་སེ་ དེ་ཆེན་'
གེ་ཏང་ལ་ ཐོན་ཆང་ལ་སི་ནམ་
ཉིན་བཅུ་ རྫོང་པར་ རྫོང་པར་
བཅུ་གྲུ་ གྱུ་ལ་བོན་ མ་བྱར་སེ་
མིན་བ་ལ་ རྒྱ་བ་།

ཏང་སང་ ལ་རི་། རྫོང་པར་ལ་
སི་ནམ་ སི་ཁྲི་མ་ གྱུ་ལ་སྒྲ་
རི་ རྫོང་ - རྫོང་ ཐེན་ ཐེན་ དན་
ནམ་ རྫོང་ལ་ རྫོང་པར་རི་ རྫོང་
དན་ ལ་སི་ནམ་ ཐོན་ རྫོང་
གྲུ་ཐོ་རི་ ཏམ་ཏང་ཐོ་རི་ སེ་
བཏོ་བ་ ལ་སི་ནམ་ ཐོན་བཏོ་
རི་ རྫོང་མོ་ ཏ་བ་ལ་ རྒྱ་བ་།

Continue from pg. 2...

སི་ཁྲི་མ་ གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་ རྫོང་ .....

ཨོ་སེམ་ རྫོང་པར་ལ་ རྫོང་
- རྫོང་ ཐེན་ ༢༠༢༤ - ༢༠༢༥
རྫོང་སི་ནམ་ རྫོང་ རྫོང་ རྫོང་
བ་ གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་ རྫོང་ རྫོང་
ལ་བ་ལ་ རྒྱ་བ་། རྫོང་པར་ལ་
སི་ནམ་, ༡༩༩༩ མཇུག་ ༢༠༢༥
རྫོང་པར་ གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་ རྫོང་
དེ་ལ་ལི་རི་ སེང་བ་ལ་ གེ་ཏང་
རི་ རྫོང་ སི་ཁྲི་མ་ལ་ རྫོང་
ཉིན་ རྫོང་ ཐོན་ རྫོང་ རྫོང་
ད་ རྫོང་ རྫོང་ རྫོང་ རྫོང་
རྫོང་ རྫོང་ རྫོང་ རྫོང་ རྫོང་
བ་ལ་ རྒྱ་བ་།

སི་ཁྲི་མ་ གྱུ་ལ་སྒྲ་
ལ་ གྱུ་ལ་བོན་ མ་བྱར་སེ་ རྫོང་
ཐོན་ཆང་ཐོ་རི་ རྫོང་ ཏང་བ་ལ་
རྫོང་ ལ་སི་རྫོང་བན་ སི་ཁྲི་མ་
ལ་ གྱུར་ངམ་ཨོ་སེམ་ གྱུ་ཐོ་རི་
དུ་གྲུ་ལ་ ཐོན་ཆང་ ལ་སི་རྫོང་
། རྫོང་ གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་ བཅུ་སེ་
དེ་ཆེན་ལ་ གེ་ཏང་རི་ སི་ཁྲི་མ་
ལ་ རྫོང་པར་ རྫོང་པར་ རྫོང་

ཐོན་བ་ ལ་ རྫོང་པར་ ཨོ་སེམ་
དུ་ཏང་ རྫོང་པར་, རི་ ཨོ་སེམ་
གྱུར་ངམ་ སྒྲ་ག་ལ་ རྫོང་ ལ་
མིན་ཅོ་ བཅུ་གྲུ་ ལེ་ལོ་, རྫོང་
སྒྲ་ག་ལ་ རྫོང་ ལ་ རྫོང་ རྫོང་
ནམ་ ལ་མ་, བཅུ་སེམ་ རྫོང་
སྒྲ་ག་ལ་ རྫོང་ ལ་ ཨོ་སེམ་
ཨོ་སེམ་ལ་, རྫོང་པར་དུ་གྲུ་, སི་
ཁྲི་མ་ རྫོང་ལ་ རྫོང་ རྫོང་དུ་
གྲུ་ ཐེན་ རྫོང་ རྫོང་ལ་ རྫོང་
གྲུ་ལ་ རྫོང་ རྫོང་པར་ རྫོང་
བ་།

རྫོང་པར་ལ་སི་ནམ་ རྫོང་
གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་ བཅུ་སེ་ དེ་ཆེན་
ཆེན་ལ་ རྫོང་ རྫོང་ སི་ཁྲི་མ་
གྱུ་ལ་སྒྲ་ག་ རྫོང་ རྫོང་པར་
གེ་ཏང་ ལ་སི་ནམ་ བཅུ་སེ་ དེ་
ཆེན་ ཉིན་བན་ རྫོང་ལ་ རྫོང་
དུ་གྲུ་ རྫོང་ བཅུ་སེ་ དེ་ཆེན་
ཆེན་ད་ ཉིན་བ་ གྱུ་ཐོ་རི་དུ་གྲུ་
སེང་བ་ལ་ རྒྱ་བ་།

